

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

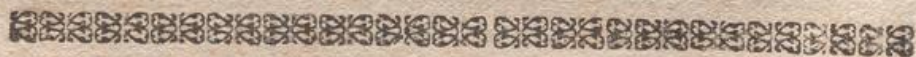
Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Fasciculus XXVIII. Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

te geras erga Mundum Christiane, ut cum Paulo testari queas: *Mibi Mundus crucifixus est.* ad Galat. 6. Serpentem hoc in passu imitatur mundus, cui si tantummodo caput integrum relinquis, ceteroquin pellas & repellas, periculum non evasisti, sed augebitur ejus furor contra te, dum sæpè repulsus magis exasperatur. Post sopitum in domo incendium malè sibi cavet, qui fumum è trabibus surgentem videns, non penitèns extinguit latentes igniculos; novo enim incendio & pejori forsan viam non præcludit. Regius Propheta, ut de se testatur, quòd ope divinà triumphaverit de somniatore mundo, cantat Psal. 29. *Conscidisti saccum meum,* habitum videlicet, quò mundus ipsum induerat, ut deceptum ad se raperet, non tantum exiit, aut seposuit; sed omne periculum evasurus, conscidit in frustra. Non solum habitatores urbis illius, quæ ad Idolorum Cultum perducere nitebatur Hebræos, jubet Deus gladiò interfici, sed eorum quoque suppellectilem succendi, & omnia in cinerem redacta sempiterno tumulo involvi v. 16. & 17. cit. capitis. Ita moraliter loquendò geras te erga mundum, aut ea, quæ mundi sunt, & à mundo taliter attactò nunquam redderis immundus.

FASCICULUS XXVIII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 15. & 16. lib. Deuteron. in quibus describitur lex de remissione anni septimi & cura Pauperum, de Festis Azimorum & Tabernaculorum &c.

N. 184.

Considera I.

QUam fusè & impensè Deus Hebræis curam pauperum cap. 15. commendat. Sed etiam adhuc magis commendatam reddidit Christianis, quando per Unigenitum suum formam pauperis indutum Matth. 5. indicavit illis: *Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.*

ciffis. Nullus hominum utique tam barbarus erit, qui Deum ipsum, de quo fatemur omnes cum regio Vate Psal. 144. Quod aperiat manum suam, & impleat omne animal Benedictione, famelicum vident, ei panem denegabit. De fide autem constat: in persona pauperis nobis pro pane & elemosina supplicem fieri Christum, ut prætracta Christi Verba luculenter docent, & S. Chrysologus Serm. 28. demonstrat, dum asserit; attendi debere, Christum non conqueri, quòd sit, fame aut nuditate laborent pauperes, sed quòd ipse talibus indigentibus laboraverit, *esurivi inquit, & dedistis mihi manducare.* Dimidiatum pallium, quod S. Martinus adhuc catechumenus, pauperi obtulit, adeò certum est, Christum ipsum suscepisse, ut de illo nullus dubitet, qui verba legerit Christi dicentis: *Martinus adhuc catechumenus hac me veste contexit.* Merito igitur S. Chrysol. mox citatus manum pauperis vocat *Ærarium Christi.* Et S. Chrysof. homil. 49. in Matth. ait: *Famelicum nutrias, quia Christum in ipso nutris.* Nihil celebrius in SS. Pagine liberalitate, & hospitalitate Abrahami. Verùm cui alteri illa fuerat exhibita, quàm ipsi Deo? licet enim tres essent, qui Mensæ assidebant, in illis tamen unum agnoscens & venerans Dominum, singulari non plurali numero usus est salutandò dicens: *Domine, si inveni gratiam in oculis tuis ne transeas servum tuum.* Genes. 18. Si talibus argumentis non movearis ad misericordie opera pauperibus impendenda, planè ipsius Dei, non pauperum osor & inimicus diceris, & in hac execranda avaritia perduraturus, quæso: quam tandem ab illo finalem expectabis sententiam? *Da panem* hortatus ultimò Chrysol. Serm. 31. *Si Deum debitorem, non Judicem vis habere. Misericordiam nescit divinus ignis exurere.* Sola ergo Elemosina divinæ resistit iræ, sola abyssi infernalis flammam extinguit. Sola ab ejus oculis, qui scrutatur renes & corda, peccatorum spurcitiem abscondit. Ipsa sola reorum quantumvis desperatorum patronam agit, ac præsidium illis contra punientis Dei fulmina præstat.

Considera 2. Per *Azymos panes*, quos per aliquot dies jussi sunt N. 185. Hebraei comedere cap. 17. denotari cibos illos, quos jejuniorum tempore comedunt Christiani. Vocabantur illi *panes afflictionis* v. 3. cit. capitis, isti haud dispar nomen sortiuntur. At quò magis affligunt corpus, eò magis recreant mentem, & habiliorum reddunt ad celebranda Festa, à Deo præcepta. Hinc S. Mater Ecclesia in una Collectarum orat: *Da quesumus omnipotens Deus, ut sacro nos purificante*

Kk

Jeju.

Jejunio, ad Festa ventura nos facias pervenire. Moysen & Eliam ad solemne illud Festum, in monte Thabor celebratum, vocatos esse, & Christi alloquiō fruitos testatur S. Evangelium Matthæi 17. At unde hæc eis Gratia & Dignitas? respondet Tertul. Lib. adversus Phyl. Merito in carne se Dominus ostendit Moysi collega juniorum suorum, non minus & Elia. S. Paulum id gratiæ obtinuisse, ut ad tertium usque Cælum raperetur, patet ex 2. Corinth. v. 12. At quō hanc promeruit, nisi jejunii exercitio? probat id. S. Basil. orat. 1. asserens: *Paulum jejunium, quod angustiarum prædicatione commemorat, ad Cælum evexit. Quare Christianos omnes Gentium Doctoris discipulos hortatur S. Greg. in homiliis asserens: Qui à Paradisi Gaudiis per cibum cecidimus, ad hæc in quantum possumus, per abstinentiam resurgamus.* Sicut enim navis eò facilius pertranlit mare quō minus oneratur, ita quō minus repletur stomachus cibis, eò facilius pertingit ad portum felicitatis æternæ. Et sicut grues in remotas terras volaturæ, nil dicuntur nisi arenam comedere, ne pinguefactæ à suo retardentur itinere: ita nos Christianos, quibus volandum in remotissimam æternitatis terram, oportet à superfluo nutrimento abstinere. Judicum 4. Panis quasi subcinericius videbatur ex hordeo volvi, & Madianitarum subvertere tabernacula. Erat panis iste clarissima sacræ abstinentiæ figura, indicans: Madianitas, animarum nostrarum hostes, varia nempe carnis vitia, quæ viam præcludunt ad cœlestia Tabernacula, per hanc unicum virtutem superari: hinc etiam homines, abstinentiæ dediti representantur per trecentos illos milites, qui Judic. 7. in aicem educti, confudere Madianitas. Utque Absolon exul à patre, cum spem perdidisset, Joabum sæpè ad se vocatum acquirendi, aliter id assequi non potuit, quàm comburendō ejus segetes & fruges, ita Deus volens animam peccatricem ad se trahere; & cœlestis patriæ reddere capacem, id obtinere non valet, quamdiu superfluis cibis ejus corpus pascitur, his verò semotis, & debito cum moderamine stomacho negatis, brevi tempore id obtinebit. Quare etiam homines, ad magnum sanctitatis fastigium Deus facili viâ perducturus, jubet milites imitari, qui arcem aut civitatem expugnaturi id primò curant, ut obsessis alimenta subtrahant, certi: horum defectu se brevi victores talium locorum futuros. Verba S. Hieronymi sunt; *Tales diligit milites Christus, qui jejunis vacent. Quare? quia in jejunio Victoria est, & in Victoria triumphus.* Ejusmodi Militem inspirante Deo egerat olim
Da-

David, de se Psal. 68. testatus: *Operui in jejuniō animam meam.* de Daniele, Davidem secuto profitetur S. Basil. homil. de jejun. *Daniel cum tres hebdomades panem non comedisset, nec vinum bibisset, dimissus in lacum etiam leones jejunare docuit, neque enim leones dentes in eum insigere valuerunt, perinde quasi à lapide, aut ferro, aut alià quapiam rigidiorì materia concretus fuisset.* Veteris testamenti strenuos in hac bellandi arte Duces secuti sunt plurimi homines novi Testamenti, etiam à prima etate huic militari exercitio additi. Enim verò Sanctus Edmundus teste furio à teneris unguiculis sextas ferias pane & aquà contentus transigebat. S. Julianus Episcopus ab infantia, ut refert Ribald. in vita, ter quot hebdomatis jejunabat. Id ipsum puer septennis S. Nicolaus Tolentinas practicaverat: Edoctus credo à Nicolao Mirensi Antistite, qui etiamnum infans Mercurii & Veneris diebùs lac maternum non nisi semel admisit. S. Bernardinùs tenellulus adhuc in honorem Deiparæ Virginis Mariæ diebus Sabbathinùs jejunare consueverat. Quid referam de jejuniis adulatorum? Quid de abstinentiis virorum & mulierum profectæ etatis dicam? S. Hilarius modicis sicubrès aridùs & exiguo pane decrepitam fovebat etatem, & S. Hieronymus annos ferme sexaginta incredibili jejuniò exegit, ut meris ossibus & pelle constare videretur. Nicephorus narrat lib. 12. c. 32. Cùm ob summam annonæ caritatem Constantinopoli in quadragesima carnes venderentur, Christianos tam strictam observasse abstinentiam, ut maluerint fame tabescere, quàm carnibus vesci. Quomodo hæc tibi sapiunt exempla, non tantum à viris religiosis, sed etiam à sæcularibus: nec à viris tantum, sed etiam ab infantibus & pueris desumpta, cui tam durum est, unà quandoque solum die veneris & Sabbathi à carnibus abstinere? ut taceam nolle te ad aliquot tempus voluntario vacare jejuniō. Verum quid inde necesse est, aliud sequi: quàm ad sacra Festa debite paragenda, & ad obtinendas de carne tua victorias te penitus ineptum reddi?

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 17. 18. & 19. lib. Deuteron. in quibus describitur Lex observanda à Rege. Lex de numero testium, & falsorum testium pœna.

Confidera 1. **M**ysteriò non carere: Quòd Deus versu 16 cit. capituli N. 186. Regibus interdicit *multiplicare equos &c.* Cùm enim
Kk 2 gran.

grandis eorundem copia videatur ordinata esse ad ostentandam Superiorum insignem Pompam, ad quam sustinendam subditi gravari soleant magnis oneribus: hinc Deus ostensurus, quam agrè eam patiatur, prohibet media ad Pompam illam destinata. Si Salomon æternis cruciatur pœnis, forsan inter causas damnationis postrema non erit, quòd excellentioris fastus gratiâ quadraginta equorum milia nutriverit, parum cordi ducens saluberrimum parentis sui monitum, his verbis Psal. 32. expressum: *Fallax equus ad salutem, in abundantia autem virtutis sua salvabitur.* Christiane Lector plange tot milium jam actu damnatorum, & aliorum adhuc damnandorum miserissimam conditionem, quos vanissima sæculi Pompa ad extrema dejecit Tartara, & cave: ne in victu aut vestitu limites quoque excedens, parem aliquando subeas pœnam; divinis potiùs obsecunda monitis, quæ versu 20. cit cap. multò magis tibi quàm Regibus in aurem dicunt: *Nec elevetur cor ejus in superbiam supra fratres suos.* Sumptuosior Ornatus Signum Vilitatis internæ est: sic namque rudes parietes præstantiori cultu vestiri solent, quàm marmorei & cedrini. Dæmon, qui fortunam omnem Jobo abstulerat, Purpuram illi reliquit: Sed non aliò fine, quàm quò splendidior ei esset vestis, eò quoque miserabilior ei foret miseria: nam semel tantummodo miser est, cui miseria nota; bis miser, cujus miseria vanâ mundi hujus Pompâ tegitur. *Cum vestieris te coccinò,* exclamat Jeremias c. 4. *Cum ornata fueris monillâ aureâ, & pinxeris sibiò oculos tuos, frustra componeris, contempserunt te amatores tui, animam tuam querent.* Alludit Propheta ad Jezabelem, quæ intrante Jehu Samariam iu ornatu splendidò comparens, amari cupiverat; Sed ex alto præcepta acta, canibus in prædam data est. Josephus lib. 19. antiquit. cap. 7. de Herode Agrippa scribit: pervenit in Urbem Cæsaream, solemnibus Ludis interfuturus. Illuxerat secunda dies, cujus summò manè in theatrum procedit, amictus veste totâ ex auro mirabili opera contexta, quæ radiis exorientis solis perculsa, divinum quasi splendorem emittens, venerationem cum horrore incutiebat spectantibus: moxque adulatorum non pauci sumpsere ansam, divinò illum compellendi nomine. Quam impiam pietatem cum verbis non castigaret, vidit paulò post supra caput suum bubonem funi extento insidentem, secutis perbrevis ventri torminis &c. nam Act. 12. dicitur: *Percussit eum Angelus Domini, eò quòd non dedisset honorem Deo, & consum-*

tus

ens à vermibus expiravit. Alexius Comnenus Orientis Imperator teste Nicetâ lib. 1. in Festo Natalis Christi Legatis Caesaris Henrici VI. terrorem suô Luxu incussurus, gemmatam vestem induit, Ministris omnibus in auro apparentibus. Quo tamen spectaculo Alemanni non tantum nullum concepere terrorem, sed magnâ potius cupiditate inflammati sunt, Græcos tam excessivo corporum addictos cultui velut homines inertissimos oppugnandi. Tales pœnas jure meritissimò Deus de hominibus nimio ornatu excellentibus sumit, quia contra illos conqueritur per Jeremiam cap. 2. *In alis tuis inventus est Sanguis animarum pauperum.* Alas vocat, quidquid ostentationis causâ assumptum, corpus ornat. Et hoc plerumque aspergitur sanguine pauperum, dum pretium à subditis pauperibus afflictis quibusdam titulis necessitatum extorquetur. Sicut aquilæ & accipitres, dum minores aves unguibus & rostrò lacerant, earum cruore suas alas aspergunt, ita illi aurò & argentò pauperibus extortò suas exornant vestes, quibus ceu aliis usi, alios antevolare volunt, omnium admirationem & venerationem provocaturi, sed miserandò plerumque infelicissimoque successu, ut exempla hæcenus allata probant, à quibus deterritus, si vestitum quæras, tuo statui congruum, & Deo placentem, talem quæras ò Christiane, de quo cap. 18. v. 13. hîc asserit Deus: *Perfectus eris & absque macula cum Domino Deo tuo &c.* Et quem pulcherrime tibi exponit mellifluus Doctor in Sermon. dicens. *Indignum tibi judica è pellibus murium & opibus vermium mutuari. Ille est verus propriusque ornatus cujusvis rei, qui nullâ interveniente materiâ per se inest.* & S. Ambros, inquit de Dignit. hum. condit. *Quis major honor hominum potuit inesse, quam ut ad similitudinem sui factoris conderetur, & iisdem virtutum vestimentis ornaretur, quibus Conditor, de quo legitur: Dominus regnavit Decorem indutus est, id est omnium virtutum splendore, & totius Bonitatis Decore ornatus est.* Socrates Laertiò teste lib. 6. interrogatus: an Regem Persarum crederet Majestate, Decore & felicitate plenum? repoluit: *Nescio hercle, quantum virtutis & disciplina habeat.* Erat ergò ipsis etiam Ethnicis perspectum: Tunc homines Majestate & felicitate condecorari, quando virtutum ornatu ambirentur. Tali vestitu amictus ò Christiane! testari poteris: *Mecum sunt divitia & gloria, opes superba &c. Melior enim est fructus meus aurò & lapide pretioso, & proventus meus argentò electò.* Proverb. 8.

N.187.

*Confidera 2. Quomodo Deus, ea ipsa supplicia & ignominias, quas invidi calumniatores contra alios moliantur, in eorum capita retorqueat. Quare decretum condidit cap. 19. cum diligentissime scrutantes invenerint falsum testem dixisse contra fratrem suum mendacium, reddent ei sicut fratri suo facere cogitavit. Quod autem hic verbis statuerat, comprobavit & factò in libidinosis illis senibus, qui falsissimum crimen innocentissimæ Susannæ asserentes, lapidibus obruti, pœnam dederunt meritam. Jezabel caninos dentes contra justum Naboth stringens, à canibus discerpta pari exemplò justissimam Dei explevit vindictam ejusmodi falsis testibus & calumniatoribus destinatam. S. Chrysologus illa Psalmi 51. Verba expendens: *Totà die injustitiam cogitavit lingua tua*, ait, notanter dici: *cogitavit*. Quia ut aliquam veri similitudinem calumnia in se contineat, & facilius impetret fidem, necessum est, ut de industria componatur, & fictis imbuatur coloribus. Sed præminum huic industriæ correspondens ocus v. 7. subnectitur, testante ibidem Propheta: *Propterea Deus destruet te in finem, & evellet te, & emigrabit de Tabernaculo tuo, & radicem tuam de terra viventium*. En Christiane Lector! quam severè Deus animadvertat in calumniatores. Pone ergo custodiam ori tuo & ostium circumstantiæ labiis tuis, ut non declinent in Verba talis malitiæ. Sin verò contingat, tuam personam injustis aliorum calumniis impeti, à quibus paucos reperies securos: ut eò facilius tibi eveniat, easdem patienter perpeti, confuge ad Deum tanquam ad *Urbem Refugii*. Is planè, uti testis est Innocentiæ tuæ, sic erit ejusdem quoque defensor & vindex. Cogita: quid egerit Salvator tuus, tot calumniis & falsis testimoniis olim impeditus? quid egerint discipuli pro ebriis habitus? audi denique hominem etiam Ethnicum, hortantem te; quid calumniis affectus agas. *Quanta dementia est*, inquit Seneca lib. 4. Epist. 92. *vereri, ne infameris ab infamibus*. Quod stabulum à se steruus mittat, nemo ægrè fert, si sapiat: nec quisquam prudenter irascitur sterquilinio, quod foetorem exhalet. *Calumniam tibi quis infert?* ait S. Chrysost. Serm. 10. in Rom. 6. *atque hostiliter adversatur? causam is tibi vigilandi paravit: occasionem præsinit, ut similis fias Deo: si enim dilexeris eum, qui tibi insidiatur, similis eris ei, qui solem suum oriri facit tam super malos, quam bonos*.*

Doctri-

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 20. 21. & 22. lib. Deuteron. in quibus describitur officium Sacerdotum & Ducum in bello & urbium obsidionibus. Lex de cade dubia, de filiis rebellibus, de rebus inventis, de vestitu & de sœmina vini passa.

Considera I. **D**Eum præcipiendò, ut appropinquante præliò Sacer- N.188.
dos stet ante aciem cap. 20. v. 2. admonere omnes, qui superiorum & præsentium nomine alios ad debellanda vitia & obtinendam virtutum victoriam animant: ut bonò illis exemplò præcurrant. Christus Dominus ejusmodi Duces creaturus, post celeberrimum in monte habitum sermonem, non voluit, ut illi rationes & argumenta congererent ponderosa, quibùs impios convincerent, & sic reducerent ad frugem, sed hoc unicum suasit: *Videant opera vestra bona.* Author imperfecti operis expendens verba S. Matthæi c. 4. *Exinde cœpit Jesus predicare, & dicere &c.* Ingeniosè discutit Vocabulum exinde, asserens: *Ex tunc cœpit Jesus predicare, ex quo tentatus est, famem vicit in deserto, avaritiam sprexit in Monte, vanam gloriam percussit super Templum, ut nobis ostendat: quòd qui ventri suo contradicere potest, qui sæculi hujus Bona contemnit, qui vanam gloriam non desiderat, ille debet Christi Vicarius Justitiam predicare.* Quæres, unde venerit, discipulos Christi olim Magistros Gentium futuros, totâ nocte laborantes, nec minimum cepisse pisciculum: manè autem factò explicâsse retia, & conclusisse ingentem piscium multitudinem? resolvit hoc dubium Sacer Evangelii textus dicens Lucæ 7, piscatores autem descenderant, & lavabant retia sua. Quæ verba explicans Glossa ait: *Lota retia explicat, qui intermissò predicandi officio, quod alios docuit, ille implere satagit.* Res certa est: Illas manus tergere non posse sordes, quæ lutum tenent. Quare dicitur Nehemiæ 12. *Mundati sunt Sacerdotes & Levite, & mundaverunt Populum, ab immundo enim quid mundabitur?* Hæc exactiùs perpendens Christiane Superior vide: quem fructum sis relaturus ex frequenti subditorum tuorum admonitione, si quod in illis acriter censurâ castigas, in te ipso non corrigis? & quæ ab illis vitari crimina jubes, in ea tu ipsemet prolaberis? non tantum non ut Duces, sed nec ut gregarii milites Dei castris servire possunt, qui contra vitia in aciem formidolosi procedunt. v. 8. citati cap. si ergò sub
signis

signis Christi agere vis Ducem, prior civitatem passionem tuarum generosò expugna animò, nulli ex eis parcens. Dein subditos tuos strenuè anima, & parebunt imperanti.

N.189. *Considera 2.* Quòd si velis juxta mandatum Dei cap. 21. expressum, inquirere authorem cædis illius, quæ olim contigit in monte Calvariæ: cum *benedictus Domini*, fuit in Ligno factus maledictus. Tunc sanè alium non sis reperturus, quàm te ipsum. Ducens enim filum ferri meditationis, & rigorosi propriæ conscientie examinis apud te reperies spinas, clavos, flagella, funes, lanceam &c. Quibus innocens ille Agnus ad talem locum raptatus est, & crudelissimè mactatus. Nam teste Jeremiâ Thren. 4. *Spiritus oris nostri* (Christus Dominus) *captus est in peccatis nostris.* & hinc B. Angela de Fulg. dixit: in aspectu Crucis data est mihi major cognitio, quomodo Christus mortuus fuerat pro peccatis nostris, & tunc cognovi omnia peccata mea cum dolore maximo, & sentiebam, quòd ego crucifixeram eum. Pari de causa Seraphinus Franciscus rogabat fideles omnes, ut testatur S. Bonav. ne per sua scelera Crucifixi revocarent vulnera. Et Apostolus Hebr. 6. exclamat: *Rursum Crucifigentes ipsis filium Dei, & ostentui habentes.* Thomas Cantiprat. lib. 1. apum c. 49. refert: Ipsa nocte Parasceve, quæ feralem illam cruciatum Christi lanienam recolit Ecclesia, Lovanii adolescentes, omnis pietatis oblitos homines, in popina confedisse, & versatis per quot tempus chartis tandem in blasphemias & juramenta sacrilegas resolvisse linguas. Cùm ecce! summò manè civis quidam de more suo ad matutinas se conferens, hanc fortè pertransiit, reperiens turbam hominum ante tabernam complorantium ac commiserantium sortem alterius, multis vulneribus totò corpore fauciati. Hi dum ab eo quærerent, tam barbari flagitii authorem? responsò tulère. Juvenes illi, qui hinc in cellario ludunt, tantis me affecere plagis. Civis hæc audiens, ocius ædes ingreditur, & in ludentes acerrimis invecus verbis percunctatur: ut quid hominem præ foribus jacentem tam crudelem tractaverint in modum? attoniti juvenes negant, & pernegant, se cuiquam intulisse manus; imò nec Verbò, multò minus Verbere à se quemquam lacesitum esse. è vestigio igitur cum cive assurgunt: hominem sauciatum quæsituri; sed nusquam reperiunt. Conversi igitur ad se singuli clarissimè cognoscunt se perjuriis & flagitiis suis rursum Dominum suum vulneribus affecisse. & hæc ex ipso ore civis illius, juramentò rem
atte.

attestantis, se intellexisse narrat citatus Author, addens: Tabernæ illius Dominum hōc factō commotum, rigidam egisse pœnitenti-
am, redditīs omnibūs bonīs, per usuram obtentīs, & sine beatō
clausisse vitæ dies. Anxiè olim quæsiuerat Malachias Propheta c. 5.
possentne mortaliū aliquis eò insanæ crudelitatis devenire, ut Deo
ipsi vim inferret? *si affliget, inquit ille, homo Deum suum?* Pagninus
legit: *si rapiet, fraudabit homo Deum suum?* Vatablus: *si spoliabit homo
Deum suum?* Syrus & Arabicus: *nunquid opprimet homo Deum?* *perdet ho-
mo Deum suum?* ah! quid opus est ò Propheta! sollicitâ indagine
quærere ejusmodi hominem? en ipse qui hæc scribo, & tu forsā,
qui ista legis Christiane, immane facinus de nobis ipsis fateri cogi-
mur. Nos peccandō eò crudelitatis devoluti sumus, ut *affigere, de-
fraudare, spoliare, opprimere, & perdere Deum nostrum* tentaverimus.
En! habes fatentes reos. Habes contumaces & protervos illos filios, qui
transgrediendō divinā Præcepta Christum Patrem optimum tam di-
re tractavimus, digni: qui non tantū semel juxta mandatum Dei
v. 21. hujus capituli lapidibūs obruamur, sed centiēs. Infinitæ ergo
sint gratiæ Misericordiæ Dei infinitæ, quæ nobis hucusque pepercit,
exclamantibus: *Misericordiæ Domini, quia non sumus consumpti.* Quare
peccatis nostris per veram pœnitentiā deletis vivemus impostertum,
ut non ampliūs *contaminemus terram.* Studebimus operibus charita-
tis, quorum meminit Scriptura cap. 22. statui & officio nostro con-
gruis nos occupabimus negotiis, id pariter exigente hīc Scripturā,
ne distenti alienis, simus instar viri, qui contra Dei Præceptum uti-
tur veste fœmineâ. Si Dæmon nos malis præsumpserit persuasioni-
bus opprimere, ocius ad te clamabimus pro auxilio instar puellæ à
viro oppressæ v. 24. capituli citati.

Doctrina 4.

*Desumpta ex cap. 23. & 24. lib. Deuteron. in quibus describitur Lex pro-
hibens Judæis commercium cum Moabitibus & Ammonitis. Lex de pollu-
tione, de Salario mercenarij pauperis, & variis Misericordiæ operibus.*

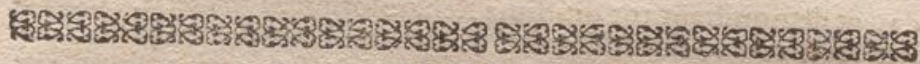
Considera I. **D**EUM versu 3. cap. 23. severissimis prohibere verbis N. 190.
omne commercium cum Moabitibus & Ammonitis;
econtra concedere illud cum Idumæis & Ægyptiis; cum tamen utra-
que

que harum Gentium Cultui falforum Deorum fuerit addicta. Causam igitur discriminis inquires? hanc subministrat Theodoretus, asserens? eam à titulo gratitudinis peti, quò obstricti fuerant Hebræi Ægyptiis & Idumæis, à quibus fame pressi senserint opem, annonâ abundè provisi. Ideoque Deum voluisse perpetuam tanti Beneficii memoriam per mutua commercia conservari, non obstante contrariâ Ægyptiorum & Idumæorum Religione. Si ergo Deus tantû æstimat gratitudinem, ut eam coli velit etiam cum periculo divini Cultûs veræque Religionis, quàm enorme nefas erit in oculis ejus ingratitude: & hæc non tantum erga hominem, sed erga ipsum Deum exercita? audi pœnas Christiane, quas ingrati dant, ex ordine per regium Vatem descriptas Psal. 108. Pœna prima: *Constitu super eum peccatorem, & Diabolus stet à dextris ejus.* Pœna secunda: *Cum indicatur, exeat condemnatus.* Tertia: *Oratio ejus fiat in peccatum.* Quarta: *Fiant dies ejus pauci.* Quinta: *Nutantes transferantur filii ejus, & mendicent.* Sexta: *Diripiant alieni labores ejus.* Septima: *Non sit illi adjutor, nec sit, qui misereatur pupillis ejus.* Octava demum, cæteris omnibus horribilior: *Dispereat de terra memoria ejus &c.* Quid quæso pœnarum gravius his excogitari poterit? & quem (nî in marmor transierit) non emollient? quinam autem inter homines ad Imaginem Dei conditos, & tot spiritualibus donis provisos ingrator luxuriosus, utpote qui per carnales spurcicias hæc tanta Dei Donatissimè defœdat? *Nescitis*, inquit Apostolus 1. Corinth. 16. *quoniam corpora vestra Membra sunt Christi: tollens ergo Membra Christi, faciam Membra meretricis?* Cogita: Si Regina vilissimum quoddam mancipium sibi adoptasset in sponsum: is verò amore cujusdam infamis meretriculæ Regnam repudiaret, & thoro suo expelleret, quanta foret hæc ingratitude nota? sanè non dispar illi, quam quilibet incurrit, qui luxuriæ servit: *Nescitis enim*, asserit Theodoretus, *quòd tanquam sponsa sponso Christo conjuncti estis, & hic sponsum adeò averfatur hoc turpissimum crimen, ut licet gulâ, ambitione, Idololatriâ, avaritiâque & hujusmodi gravissimis vitiis à Damone impeti se permiserit, nullâ tamen etiam minimâ obscœnitate passus sit se tentari.* Et à perfidis Judæis de variis quoque & copiosis accusatus peccatis, de luxuriæ tamen vitio nunquam auditus est accusari. Quid? quòd integrò trienniò ad concionem dicens, nec unâ quidem vice mentionem luxuriæ fecerit, liquidò per hoc demonstrans, dedignari se,
tam

tam enorme crimen cominùs impugnare, ne cogeret illud propius contueri. Taceo gravissimas pœnas, quibùs huic vitio deditos plectere solet, ut inde innotescat hominibus, quantò odiò in illud feratur. Concludam verbis S. Augustini Serm. 250. dicentis: *Quanta iniquitas, & quàm lugenda perversitas, ut animam quam Christus suo redemit sanguine, luxuriosus quisquam propter momenti unius delectationem Diabolo vendat?*

Confidera 2. Quàm felix sit status personarum illarum, quæ vo- N. 191.
luntariè sunt pauperes: talibus enim prospicit Deus de victu, vestitu & quiete, ut docent verba S. Scripturæ capitis 24. v. 12. *Si autem pauper est: non pernoctabit apud te pignus, sed statim reddes ei ante solis occasum, ut dormiens cum vestimento suo benedicat tibi.* Pater Gioiosa Capuccinus, ex Paribus Franciæ unus, divitiis & honoribùs olim in sæculo pollens, habitum saccoque suum frequentè osculò salutare consueverat, asserens: *ò mi habitus! parum agnitus, paucisque notus: inassequibilis enim & inexpressibilis est quies & tranquillitas interior illius, qui paupertatem in toto corde amplexatur.* Adimit quidem paupertas voluntaria opes bonæque corporea, sed centuplicatò fœnore refundit illa, largiendò in corporea. Adimit terrena, sed largitur cœlestia. Erravi: non adimit bona terrena, sed multiplicat illa, saltem in communi possidenda, ut demonstrant tot ditissima Religiosorum Monasteria. Cornelius Jans. verba Christi Matthæi 5. prolata: *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est Regnum Cœlorum,* ad nostrum explicans propositum, ait: Attendi debere, quòd Christus utatur præsentì tempore, dicturus: voluntariè pauperes in hac etiamnum mortali, & millenis aliàs miseris obsita vita cœlesti quiete & dulcedine perfrui. Si quæras Christiane Lector, quâ occasione Angelici Spiritus pacem hominibus denunciaverint? reperies nullam aliam, quàm quæ tunc obtigit, quando Dei filius extremam amplexatus est paupertatem, reclinatus in Præsepio. Quare verba: *Et in terra pax hominibus,* ad illos tantum è Cœlo videbantur esse directa, qui temporalium bonorum penuriam patiebantur, in pastoribus præfigurati. Ingens planè requies, dulcissima pax: paucis esse contentum, & mundum habere sub pedibus eaque omnia, quæ tantum inquietant homines, ut vix unam diem noctemque ex innumeris quietam ducant. Eleganter advertit S. Chrysost. homil. 4. in Matth. ad illum locum Isaïæ, quò paupertatem caminum vocat, in hoc camino iniquis quotidie innovari

grande illud Miraculum trium puerorum, quos in fornace Babylo-
nica non tantum non ausa est flamma attingere, sed amœnissima
recreavit aura. *Per se*, ait ille, *paupertas ignis est acris & molestus, sed*
tamen si quis in eam se voluntarie conjiciat, & in eo Deo gratias agat, ejus vin-
cula dissolvuntur, flamma extinguitur, aut si non extinguitur, quod multo est ad-
mirabilius, pro flamma ros sentitur. Id verò apparet in Dei famulis, qui se pau-
peritati devovent, quoniam in paupertate ditiores sunt divitibus, & in medio igne
purissimo ac placidissimo rore perfunduntur. Maximus enim ros & ad animam
recreandam aptissimus est, non teneri divitiarum concupiscentiâ. Hæc bene
perpendens Christiane Lector, nonne felicissimum te profiteberis, si
instinctu Dei voluntariam professus es paupertatem? aut si id à te fa-
ctum non sit, sed opibus pollens in sæculo vivas: ut istæ quietem
animi tui non perturbent, acquiesce consilio Apostoli monentis:
Qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur &c. imiteris S. Gregorium
M. qui summas Pontificiæ Sedis divitias non majoris æstimavit,
quàm Eremitarum aliquis suam felem. Fac tibi de Mammona ini-
quitate amicos in Cœlo, largam erga pauperes extendendò manum,
Nunquam differ, aut nega mercedem indigentis v. 14. citati capit. impe-
rante Deò, eaque omnia Misericordiæ Signa exhibe, quæ residui hu-
jus capituli describunt versus, quos vide.

FASCICULUS XXIX.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 25. 26. & 27. lib. Deuteron. in quibus describitur lex de
numero plagarum, Justitia ponderis & mensura, offerendisque fructibus.
De exstruenda Ara, & Ritibus maledicendi impios &c.

N. 192. *Considera I.* **S***I pro mensura peccati erit & plagarum modus teste Scri-*
pturâ citati cap. 25. v. 2. tunc utique titulò justissimò
peccatis mortalibus æternas deberi pœnas; Qui enim
peccat